

DIN BEDRIFT ER ØKOLOGISK ER DEN OGSÅ BÆREDYGTIG?

Udviklet i samarbejde
med:

DLBR®

STØTTET AF
fonden for
økologisk landbrug

SEGES
Økologi

RISE GIVER BUD PÅ BÆREDYGTIGHEDSSTATUS

Der bliver talt og arbejdet med bæredygtighed i mange sammenhænge, og bæredygtighed indgår i stigende grad som konkurrenceparameter for forskellige virksomheder.

Bliver de økologiske forbrugere spurgt om økologiske varer er bæredygtige, vil svaret for en stor dels vedkommende være JA! Det er en del af dem sikkert også, men der ligger ingen bæredygtighedsgaranti i økologireglerne.

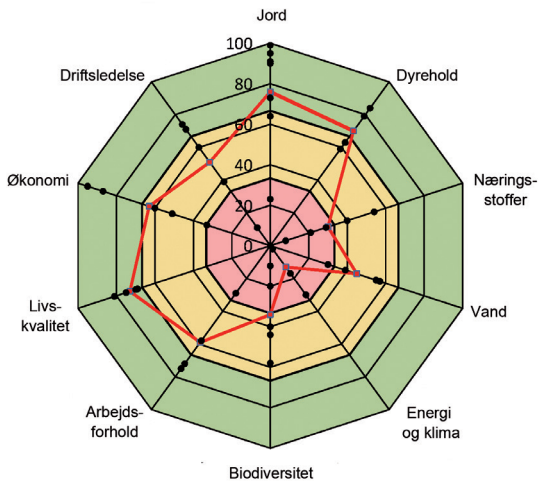
140 landmænd har i 2013–2016 fået deres bedrifter bæredygtighedsanalyseret vha. det internationalt anerkendte værktøj, RISE. Alle øvrige landmænd har fremover mulighed for at få deres bedrift analyseret.

RISE bæredygtighedsanalysen giver et godt bud på bedriftens bæredygtighedsstatus. På hvilke områder er bedriften bæredygtig, og på hvilke områder kan der optimeres? Analysen giver også et rigtigt godt overblik over hele bedriften. Et overblik, som vi indtil nu har haft svært ved at opnå. Et overblik, der naturligvis først og fremmest er til brug for udvikling af bedriften, men som også kan være med til at give diverse samarbejdspartnere en større indsigt i bedriften. Det er oplagt at lave en handlingsplan, der over en årrække vil forbedre nogle af de mere kritiske resultater.

Vores erfaring er, at landmænd får lyst til at handle, når analyseresultaterne ligger foran dem, og de kan se, hvor en indsats vil batte. RISE analysen kan bruges til en strategisk bæredygtig udvikling på økologiske bedrifter. Fokusområder, som bliver defineret via RISE analysen, bliver "sparket" til konkrete handlinger, så bæredygtigheden ikke kun forbliver "papirsnak"!

ANALYSE I FIRE DELE

Analysen består af fire dele. Først en forberedelsesdel for konsulententent i form af indtastning fra markplan, gødningsplan, dyrehold, jordprøver, årsrapporten m.m. Efterfølgende en interviewdel på 2–4 timer, der foregår hos landmanden, hvor der samles oplysninger ind fra alle hjørner af bedriften. Så følger en beregningsdel i RISE værktøjet, samt tolkning af resultat, som konsulentent står for. Afslutningsvis en opfølgingsdel, hvor resultaterne præsenteres for landmanden og muligheder og forbedringer diskuteres. Samlet set 12–15 timer inden vi er i mål. Resultatet af RISE kommunikeret bl.a. ud vha. en rapport og nedenstående polygon, der sammenfatter bedriftens bæredygtighed på 10 temaområder.

Polygonen viser med den røde streg bedriftens gennemsnitlige resultat for de 10 områder. De sorte prikker er indikatorer inden for hvert område, således at man hurtigt kan orientere sig og finde de kritiske resultater og dem, der fungerer godt.

RISE værktøjet er løbende blevet udviklet de sidste 15 år. I mellemtiden er der udført 2.500 analyser i 52 forskellige lande. Her ansues bedriften som en helhed indeholdende miljømæssige, økonomiske og sociale aspekter. Hver region i verden har sine egne referencer. SEGES og DLBR konsulenterne har udarbejdet en dansk version af RISE programmet, således at det resultat, landmanden får præsenteret, er holdt op imod danske normer.

LANDMANDSOPLEVELSER VED RISE

- "Mange spørgsmål var 'nye' – ting de ikke var blevet spurgt om før. Medførte en mere bred forståelse for bæredygtighed."
- "Ren forplejning af image"
- "Hjælper mig til fokus og udvikling"
- "Meget er relevant. Men der er også irrelevante spørgsmål."
- "Analysen er kun første skridt!"
- "Et troværdigt værktøj"
- "Spørgsmål der er værd at tænke over"
- "Nu ved jeg, hvor jeg står i forhold til bæredygtighed"

Forbrugerne har generelt stor respekt for de danske økologiske landmænd, der har ry for at være meget dygtige og effektive. Og vi har helt sikkert været rigtigt dygtige til at optimere på økonomi, dyrevelfærd og pesticidfri dyrkning. Måske er tiden inde til at udvide denne færdighed til at rumme flere faktorer. Til at optimere på mange områder på én gang. Der er ikke sikkert, at det kommer til at gå så stærkt som det plejer, men hvis alle områder er med i overvejelserne, vil resultatet til gengæld blive solidt.

DER ER CERTIFICEREREDE BÆREDYGTIGHEDSKONSULENTER I HELE LANDET

LMO

Jan Bjørnkjær
Jensen

Thor Bjørn
Kjeldbjerg

vestjysk®
landboforening

Karsten
Simonsen

Frank
Oudshoorn

SAGRO
Viden og vækst

Henning
Sørensen

Niels Finn
Johansen

Tove
Serup

LandboSyd

Birgitte Popp
Andersen

Poul Erik
Nielsen

gefion

Marianne
Tesdorpf